

TGC-KAS Gazetecilik ve Nefret Söylemi Paneli düzenledi

“Medya nefret söyleminden vazgeçmeli”

Panele katılan konuşmacılar medyanın nefret söylemini kullandığının farkında olmadığına dikkat çektiler. Panelde TGC Başkanı Turgay Olcayto ise “Nefret söylemi, özellikle spor basınında başlayan gazetelerin ön sayfalarına sıçrayan, manşetlerde yer almaya başlayan, kadına şiddeti körükleyen, çocuk istismarını tetikleyen bir hale geldi” dedi.

İSTANBUL - Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) ile Konrad-Adaneuer-Stiftung’un (KAS) birlikte düzenlediği "Gazetecilik ve Nefret Söylemi" konulu panel, TGC Basın Müzesi’nde gerçekleştirildi. Panelde konuşmacılar medyanın nefret söyleminden kaçınması ve haberlerinde Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi’ne uymaya özen göstermesi gerektiğine işaret ettiler.

Panele, TGC Başkanı Turgay Olcayto, TGC Başkan Yardımcısı Recep Yaşar, TGC Genel Sekreteri Sibel Güneş, TGC Genel Saymanı Gülseren Ergezer Güver, TGC Yönetim Kurulu Üyesi Göksel Göksu ve Sınır Tanımayan Gazeteciler Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu’nun da aralarında bulunduğu çok sayıda gazeteci katıldı.

BAŞKAN OLCAAYTO: MEDYANININ DİLİ ÖNEMLİ

Panel, TGC Başkanı Turgay Olcayto’nun açılış konuşmasıyla başladı. Nefret söyleminin toplum üzerindeki etkilerine değinen Başkan Olcayto, şöyle konuştu:

“Nefret söylemi, özellikle spor basınında başlayan gazetelerin ön sayfalarına sıçrayan, manşetlerde yer almaya başlayan, kadına şiddeti körükleyen, çocuk istismarını tetikleyen bir hale geldi” dedi. Başkan Olcayto, konuşmasında nefret söyleminin önüne geçilmesinde medyanın önemine vurgu yaptı. Gazetecilerin nefret söylemini körükleyici dil kullanılmaktan kaçınması gerektiğini anlattı.

NEFRET SÖYLEMİ VE GAZETECİLİK TARTIŞILDI

Oturum Başkanı TGC Yönetim Kurulu Üyesi-CNN TÜRK muhabiri Göksel, yaptığı konuşmada gazetecilerin haberde kullandıkları dilin önemine vurgu yaptı. Göksu, “Gazetecilerin kullandığı dil çok önemli. Haberde kullandığımız kelimelerin ötekileştirmemesine dikkat etmeliyiz” dedi ve ekledi:

“Bizim işimiz olanları olduğu gibi aktarmak, insanlara sıfatlar vermek değil. Eğer böyle konuşursanız toplumun belli bir kesimini dışlarsınız ve dışladıklarınızın tepkisiyle karşılaşsınız.”

İNCEOĞLU: KÖŞE YAZARLARI DA NEFRET SÖYLEMİNİ KULLANIYOR

Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yasemin Inceoğlu ise “Nefret Söylemi, İfade Özgürlüğü ve Medya” başlıklı konuşma yaptı. Nefret söylemi ve nefret suçu arasındaki fark üzerinde duran Inceoğlu, nefret söyleminin nefret suçuna giden çok ciddi bir geçit olduğunu söyledi:

“1997 yılında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin nefret söylemi ile ilgili bir tavsiye kararı var. Karar ‘İrkçi nefret; yabancı düşmanlığı, hoşgörüsüzlüğe dayalı diğer nefret biçimlerini yayan, teşvik eden, savunan ya da haklı gösteren her türlü ifade biçimidir. Hoşgörüsüzlüğe dayalı nefret, saldırgan milliyetçilik ve etnik merkezîyetçilik, ayrımcılık ve azınlıklara, göçmenlere ve göçmen

kökenli kişilere karşı düşmanlık yoluyla ifade edilen hoşgörüsüzlüğü içermektedir' der. Hırant Dink öldürülmeden önce gazetelerde, 'Ya Sev Ya Terk Et', 'Ermeni Köpeği' gibi inanılmaz ifadeler yer aldı. Bu toplumu nefret suçuna teşvik değil midir?" dedi.

MEDYA FARKINDA DEĞİL

İnceoğlu, gazetecilerin, insan haklarını ve saygınlığını, nefreti körükleyici yayın yapmaktan kaçınması gerektiğini anlattı. Bu noktada gazetecilerin de kullandıkları dilin, seçtikleri kelimelerin nefret söylemine yol açacağına farkında olmadıklarına dikkat çeken İnceoğlu, "Gazetecileri bunu normal sanıyor. 'Biz bunu hiç düşünmedik' diyorlar. Yapa yapa olması gereken bu olduğu düşünülüyor" şeklinde konuştu.

İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN SINIRI NEFRET SÖYLEMİ

İnceoğlu, günümüz siyasi ve toplumsal hayatında "nefret söylemi" ve "ifade özgürlüğü" kavramlarının genellikle karşı karşıya olduğunu ve ifade özgürlüğünün sınırının nefret söylemi olduğunu belirtti. Nefret söyleminin ise belli bir etnik, dinsel, ekonomik vb. grubu küçük düşüren, hedef gösteren, grupla alay eden veya gruba küfreden ifadeler içerdiğini, kavramın bu çerçevede yasalaşması gerektiğini söyledi. İfade özgürlüğü denildiği zaman Castells ve Handyside olmak üzere 2 tane önemli AIHM kararı olduğunu anlattı. İnceoğlu, bu iki önemli karar hakkında bilgi verdi.

TELEVİZYON PROGRAMLARI YARDIM RİTÜELİNE DÖNÜŞTÜ

Bahçeşehir Üniversitesi Yeni Medya Bölümü Prof. Dr. Orhan Tekelioğlu "Televizyon Dizilerinde Nefret Söylemi" başlıklı bir konuşma yaptı. Türkiye'deki reality showlara değinen Tekelioğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu tür programları sokaktaki insanların çok rahat bir şekilde, para ödemediği yer alabileceği ve onların hayatlarının sergilendiği şovlar olarak tanımlıyor. Bu programlar sayesinde televizyon bir yardım dağıtma ritüeline dönüştü. Bu programlar yeni bir Türkiye gerçeğinin gün yüzüne çıktığı şovlar olmakla beraber, "çok kolay bir şekilde zengin olamayacak, kutsal yükselme merdiveninde yer almayacak kişileri asansörle aşağıdan yukarıya taşıma programları. Çok başarılı bir şekilde işleyen bu programların bir benzeri de izdivaç programları. Bu tip programlarda yabancı gelin adayları, erkekleri kadınların elinden almak için gelen birer tehdit olarak algılanıyor."

MOROĞLU: MEDYAYLA NEFRET SÖYLEMİ YAYILIYOR

Türk Ünitersiteli Kadınlar Derneği Genel Başkanı&İstanbul Kadın Kuruluşları Birliği Koordinatörü ve Türkiye'nin ilk Kadın Hukuku uzmanı ve Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Görevlisi Avukat Nazan Moroğlu ise "Kadınlara Karşı Ayrımcılık, Nefret Söylemi ve Medya" başlıklı bir konuşma yaptı. Moroğlu, konuşmasında kadının konumunu yasalar ve dünya tarihinden örnekler vererek açıkladı. "Aristo'nun 'kadınlar yarı insandır', Nietzsche'nin 'kadının yanına gidiyorsan kırbacını almayı unutma', Rousseau'nun "kadın erkek eşitsizliği akla uygundur" sözlerini hatırlatan Moroğlu, ayrımcılığı çeşitli açılardan ele aldı. Moroğlu, şunları söyledi:

"Nefret söyleminin medya ile yaygınlaşması şiddete yol açıyor. Bu durumun kısa vadeli ve devamlı tekrarlarla da uzun vadeli, ciddi etkileri olabiliyor. Kadına yönelik şiddetin medya ile

görünür hale geliyor ve birbirini tetikliyor, geçtiğimiz yılda kadına yönelik 39 bin yaralamada sadece 3 bini şikayetçi oldu. Meclis'te milletvekilleri birbirine 'karı gibi kıvrırma' diye sesleniyor. Bu zihniyeti sorgulamamız gerekiyor.”